

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Fastställande av skötselplan för naturreservatet Gulastorp, Hässleholms kommun, Skåne län

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen fastställer att skötselplanen, daterade den 7 maj 2014, för naturreservatet Gulastorp i Hässleholms kommun ska gälla tills vidare.

Redogörelse för ärendet

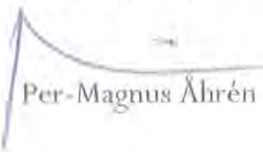
Länsstyrelsen har arbetat fram ett förslag till skötselplan för naturreservatet Gulastorp i Hässleholms kommun. Förslaget har remissbehandlats. Inkomna yttrande och länsstyrelsens bemötande finns i bilaga 2.

Skäl för beslut

Länsstyrelsen ska, med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd (1998:1252) enligt miljöbalken m.m, fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård.

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3

Detta beslut har fattats av naturvårdsdirektör Per-Magnus Åhrén. I den slutliga handläggningen har även deltagit naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Per-Magnus Åhrén

Johan Johnmark

Bilagor:

1. Skötselplan för naturreservatet Gulastorp i Hässleholms kommun
2. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande
3. Hur man överklagar

511-11523-2014
1293-208

Skötselplan för naturreservatet

Gulastorp

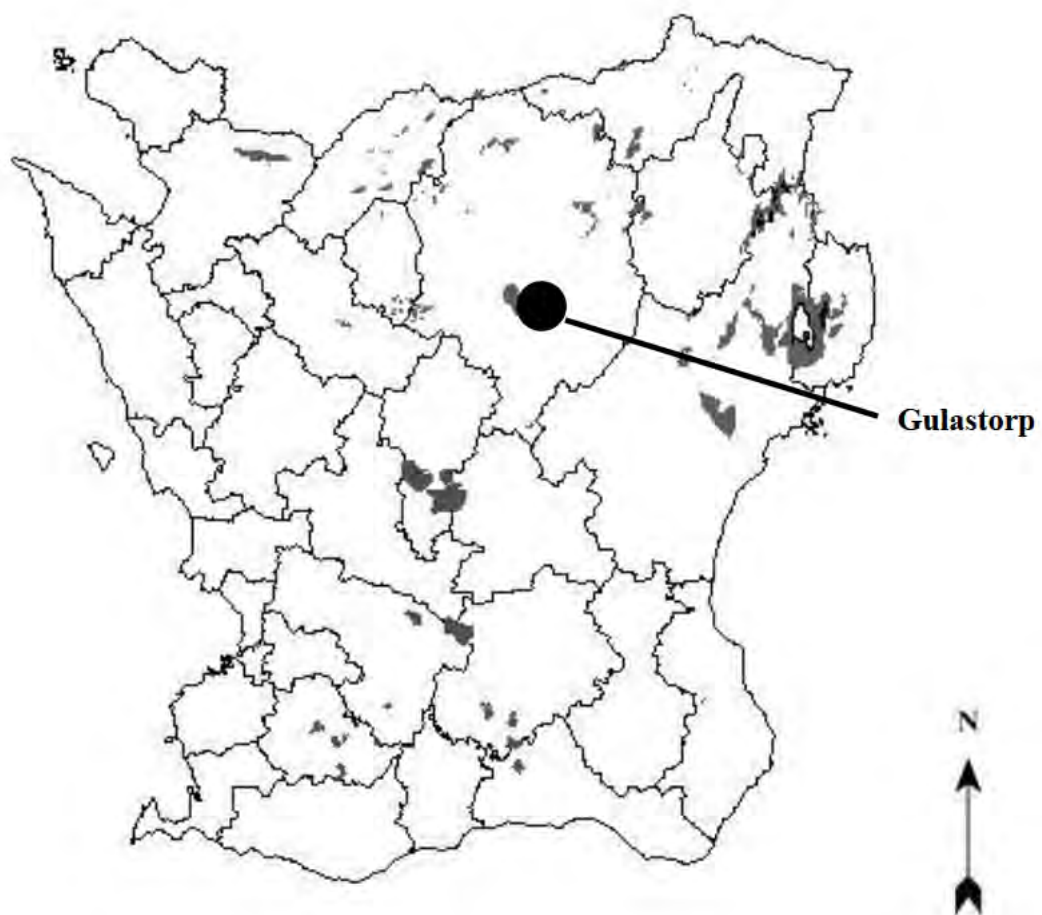
Hässleholms kommun
Skåne län

www.lansstyrelsen.se/skane

Miljöavdelningen
Johan Johnmark

Diarienummer	511-11523-2014, 1293-208
Beslutsdatum:	2014-05-07
Titel:	Skötselplan för naturreservatet Gulastorp Länsstyrelsen i Skåne län
Utgiven av Författare:	Johan Johnmark
Beställningsadress:	Länsstyrelsen i Skåne Län Miljöavdelningen 205 15 MALMÖ Tfn: 040-25 20 00 http://www.lansstyrelsen.se/skane
Copyright:	Innehållet i denna rapport får gärna citeras eller refereras med uppgivande av källan
Layout:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tryckt:	Länsstyrelsen i Skåne län 2014
Omslagsbild:	Meandrade bäck i Gulastorp år 2010 foto: Johan Johnmark

Översiktskarta med kommungränser och områdets läge. Skala cirka 1:1000 000.

Innehållsförteckning

1 Syftet med naturreservatet.....	5
2 Beskrivning av området.....	6
2.1 Administrativa data	6
2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning	7
2.3 Områdets bevarandevärden.....	9
2.3.1 Kulturhistoriska bevarandevärden	10
3 Planerad markanvändning och skötsel	10
3.1 Övergripande bevarandemål	10
3.2 Generella åtgärder	10
3.3 Skötselområden	10
4 Mål och åtgärder för skötselområden.....	10
4.1 Skötselområde lövsumpskog med inslag av ädellövskog.....	10
4.1.1 Beskrivning	10
4.1.2 Bevarandemål	10
4.1.3 Skötselåtgärder	11
4.1.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna	11
4.2 Skötselområde lövsumpskog med inslag av ädellövskog - restaurering	11
4.2.1 Beskrivning	11
4.2.2 Bevarandemål	12
4.2.3 Skötselåtgärder	12
4.2.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna	12
5 Friluftsliv och turism.....	12
5.1 Allmän inledning	12
5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns	12
5.3 Information	12
6 Konsekvenser av klimatförändringarna	12
7 Jakt.....	13
8 Tillsyn.....	13
9 Dokumentation och uppföljning.....	13
9.1 Uppföljning av skötselmål	13
9.2 Dokumentation av skötselåtgärder	14
9.3 Uppföljning av kostnader	14
10 Revidering av skötselplanen.....	14
11 Kostnader och finansiering.....	14
11.1 Ekonomisk utredning.....	14
11.2 Finansiering av förvaltningen	14
12 Källor	14
12.1 Kartor	14

BILAGA

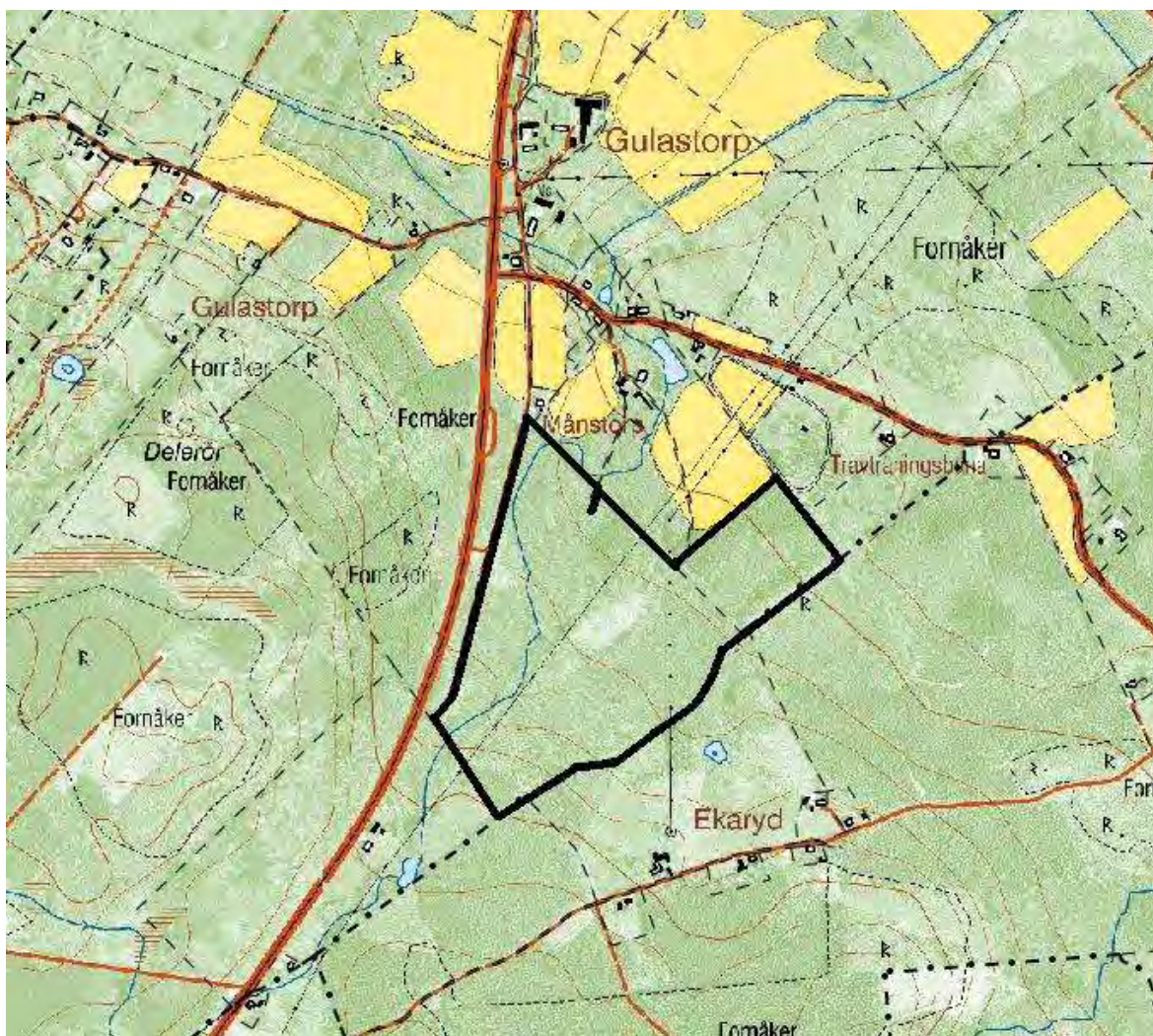
1. Skötselområden och anläggningar

1 Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är framförallt att skydda en kalkrik lövsump- och ädellövskog bestående av ask, ek och bok med undervegetation av hägg och hassel samt skydda områdets rörliga och ytliga grundvatten bl.a. i form av meandrande och kvillartad bäck. Vidare att bevara biologisk mångfald framförallt avseende mossor och skydda en livsmiljö för skyddsvärda arter i övrigt.

Syftet nås genom att:

- Bevara och utveckla områdets lövsumpskog bestående av framförallt ask, hägg och klibbal,
- Bevara och utveckla områdets ädellövskog bestående av framförallt ek, bok och hassel,
- Skydda de hydrologiska förhållandena och lämna bäckarna orörda,
- Gynna de i området eventuellt förekommande rödlistade arterna, nya kunskaper om rödlistade arter och hotade naturtyper ska beaktas i den löpande skötseln av naturreservatet.

Naturreservatet är avgränsat med heldragen svart linje. Skala cirka 1:10000

2 Beskrivning av området

2.1 Administrativa data

Namn	Gulastorp
Objektnummer	1023058
Skyddsform	Naturresevat
Beslutsdatum	2014-05-07
Förvaltare	Länsstyrelsen i Skåne län
Internationella åtaganden	-
Län	Skåne
Kommun	Hässleholm
Biogeografisk region	Kontinental
Läge	Området är beläget ca 4,5 km sydöst om Hässleholm
Gränser	Området är markerat med heldragna linjer på kartan på sidan 5.
Koordinater	X: 425526 Y: 6220625 (SWEREF 99)
Fastigheter och markägare	Gulastorp 1:19, Statens Naturvårdsverk
Servitut och nyttjanderätter	Servitut och nyttjanderätterna bifogas till denna skötselplan.
Arealer	Totalt ca 18,63 ha
Markslag	Skog ca 18,63 ha
Planförfattare	Johan Johnmark

2.2 Markhistorisk beskrivning och nuvarande markanvändning

En av de äldsta kartorna som gått att frambringa är från år 1743 och som handlade om delning av skog. Av kartan framgår att skogen i kring Gulastorp var mycket begränsad. Naturreservatet Gulastorp utgjordes år 1743 av ett öppet landskap där enar växer på höjderna (områden benämnda F nedan) och där dagens lövsumpskog benämns kärret. I området fanns en kolbränna, där troligen den tidigare bokskogen i området har omvandlats till kol.

Karta från år 1743

År 1830 genomfördes laga skifte i Gulastorp by. Av kartan framgår att stora delar av naturreservatet utgjordes av äng (grönt). Tyvärr är den tillhörande texten tämligen svårtydd. Inom naturreservatet fanns ett mindre torp utmarkerat i östra delen på kartan. I områdets centrala delar återfinns en stenmur i sydväst-nordostlig riktning. Denna uppkom troligen på 1800-talet och utehöll då betesdjur från ängsmarken (som är klubbalkärr idag).

Laga skiftes kartan från år 1830.

Den häradsekonomska kartan från år 1926-34 visar att området övergått i skog. Den centralt liggande stenmuren synes inte fylla någon funktion längre. Den gamla ängen (som troligen nyttjats för skottskogsbruk under 1800-talet) håller på att växa igen med klibbal. Bäckens genom området är tydligt markerad. Delar av området uppe i nordöst nyttjas som åkermark. Torpet är rivet.

Häradsekonomska kartan från år 1926-34

Flygbilden från år 1947 är mycket lik den häradsekonomska kartan. Områdena i nordöst odlas fortfarande och bäcken syns mycket tydligt.

Flygbild från år 1947

I dagsläget är västra delen av området bevuxet med en askskog med undervegetation av hägg och hassel. De centrala delarna utgörs av ek- och bokskog med riklig underväxt av hassel och områdets östra del utgörs av ett klibbalkärr. Bäckens som går genom området är kvillande och har en fin bottenstruktur av sand. Vattnet håller ett bra pH, vilket förekomsten av sötvattenmärlor (*gammarus*) indikerar. Mängden död ved, för området som helhet, är begränsad.

Gulastorp ingår i ett område som i den 2 maj 2007 antagen kommunal översiktsplan omfattas av en planerad nydragning av Riksväg 23. Riksväg 23 är av riksintresse för kommunikation. I avvaktan på en eventuell nydragning av Riksväg 23 så finner Länsstyrelsen skäl, i synnerhet mot bakgrund att Statens naturvårdsverk äger marken och att Trafikverket inte har något att erinra emot förslaget naturreservat, att förordna området som naturreservat. Om Riksväg 23 skall få ny sträckning och mark inom naturreservatet avses att tas i anspråk för den nya sträckningen, skall förevarande beslut om naturreservat omprövas. Förevarande beslut om naturreservat ska upphävas i den del det omfattar område som behöver tas i anspråk för Riksväg 23:s framdragande. Beslut om upphävande skall vara kopplat till byggnadsarbetenas påbörjan och intrånget skall i enlighet med 7 kap 7 § fjärde stycket miljöbalken kompenseras i skälig utsträckning, inom naturreservatet eller i annat område. Det åligger beställaren av vägprojektet att tillse att ansökan om omprövning kommer in till Länsstyrelsen i Skåne län.

2.3 Områdets bevarandevärden

Gulastorp utgörs av en lövsumpskog bestående främst av ask och klibbal med underväxt av hägg och hassel och en fläckvis, på torrare partier, förekommande ädellövskog bestående av ek, bok och avenbok med riklig underväxt av hassel.

Den rika lundfloran i området tyder på att ytvattnet är kalkrikt. I området finns en meandrande bäck, med partivis kvill (bäcken delar sig och flyter samman igen, varpå små öar uppstår. Denna typ av miljö är mycket sällsynt i Skåne. I området finns minst ett 10-tal signalarter av mossor bl.a. dunmossa och rutlungmossa samt svampen kantarellmussling. Signalarter indikerar att det kan finnas ytterligare skyddsvärda arter inom området.

Gulastorp som totalt är cirka 18,6 hektar utgörs till cirka 12 hektar av ett naturvärde som Skogsstyrelsen har pekat ut. Naturvärdets totala areal är cirka 16 hektar.

Rutlungmossa, *Conocephalum conicum*, signalart på skyddsvärd skog

Merparten av asken, som klassas som sårbar (VU) enligt Artdatabankens lista år 2010, har tyvärr drabbats av den sk. askskottssjukan, vilken spridit sig snabbt i Skåne under slutet av 2000-talet. Det är för närvarande oklart om asken kommer att överleva i området.

Det finns inga dikningsföretag inom fastigheten.

Fågellivet är mycket rikt i området med bl.a. ormvråk (häckande), morkulla, nötskrika, större hackspett, trädkrypore och olika sångare. Vilttillgången är också god med råddjur, älg och vildsvin.

2.3.1 Kulturhistoriska bevarandevärden

Det finns inga fornlämningar registrerade inom området. Det finns dock en inom området centralt liggande stenmur. Områdets avgränsning i norr utgörs också av en stenmur.

3 Planerad markanvändning och skötsel

3.1 Övergripande bevarandemål

- Bevara och utveckla områdets lövsumpskog bestående av ädellöv och klibbal, med riklig tillgång på död ved.
- Bevara och utveckla områdets fläckvisa ädellövskog, med riklig tillgång på död ved.
- Bevara bäckarnas struktur och goda vattenkvalitet.

3.2 Generella åtgärder

- Avverkning av granplanteringar och kraftiga gallringar av björksly i syfte att få upp en ny ädellövskog främst bestående av ask, ek, bok och hassel. Fåtaliga naturvårdsgallringar kring äldre grova träd med tendenser till spärrgrenig krona (framförallt bok och enstaka ekar) och kring buketter av hassel och al.

3.3 Skötselområden

Naturreservatet består av två skötselområden. Det synes inte meningsfullt att dela in området i fler skötselområden då skötseln mellan lövsumpskogen och den fläckvisa ädellövskogen på torrare partier inte skiljer sig åt.

- Lövsumpskog med inslag ädellövskog
- Lövsumpskog med inslag av ädellövskog - restaurering

4 Mål och åtgärder för skötselområden

4.1 Skötselområde lövsumpskog med inslag av ädellövskog

4.1.1 Beskrivning

Lövsumpskog bestående främst av ask (med underväxt av hägg och hassel) och klibbal samt fläckvis förekommande ädellövskog med ek, bok och avenbok och med riklig underväxt av hassel. Fältskiktet utgörs främst av vitsippor, med inslag av gulsippor. På fuktigare delar växer älgört och kabbeleka. Ett mindre bestånd av gullpudra har påträffats. Två kraftledningar går genom skogen.

4.1.2 Bevarandemål

Lövsumpskog bestående av en ask (med underväxt av hägg och hassel) och klibbalskog samt på de torrare partierna en ädellövskog bestående av ek, bok och avenbok med riklig

förekomst av hassel. Mängden död ved ska vara stor. Bäckens ska lämnas orörd och vattenkvaliteten får ej försämrats.

Målbilder för skötselområde lövsumpskog med inslag av ädellövkog

4.1.3 Skötselåtgärder

Fåtaliga naturvårdsgallringar kring äldre grova träd med tendenser till spärrgrenig krona (framförallt bok och enstaka ekar) och kring hasselbuketter. Bortröjning av eventuellt uppkommande granar. Avverkat material ska ligga kvar.

4.1.4 Konsekvenser av skötselåtgärder

Lövsumpskogen och den fläckvis förekommande ädellövkogen bevaras, samtidigt som åtgärder tillåts för att värna vissa träd. Mängden död ved kommer att öka. Bäckens lämnas utan några ingrepp.

4.2 Skötselområde lövsumpskog med inslag av ädellövkog - restaurering

4.2.1 Beskrivning

Sju mindre områden som består av slyskog av björk och en granplantering. I södra delen finns ett mindre område med albuketter som uppkommit efter tidigare avverkningar.

Område med björksly

Obefintlig biologisk mångfald i granplanteringen

4.2.2 Bevarandemål

Området ska på sikt uppgå i skötselområde lövsumpskog med inslag av ädellövskog.

4.2.3 Skötselåtgärder

Omförelse till lövsumpskog alternativt ädellövskog (på de torrare partierna). I den mån det går att ta ut ris utan att markskador uppstår på omkringliggande lövsumpskog får detta ske. Grenar och stammar överstigande 12 cm ska ligga kvar. Granplanteringen i söder får tas ut i sin helhet. Befintliga träd får nyttjas som skärm för uppkomst av ädellövträd. Gallring ska ske i alskottskogen i söder i syfte att gynna buketter. Enstammiga alar i ”skottskogen” ska avverkas. Inget traditionellt skottskogsbruk ska utföras i ”skottskogen”, utan buketterna ska tillåtas bli gamla och självdö.

4.2.4 Konsekvenser av skötselåtgärderna

Den värdefulla lövsumpskogen kommer att öka arealmässigt på bekostnad av trivial granplantering och björkslysområden.

Skottskog med klibbal. Skottskogar var mycket vanliga under 1700- och 1800-talet.

5 Friluftsliv och turism

5.1 Allmän inledning

Naturreservat är inte tänkt att vara ett publikt objekt, då området är mycket svårframkomligt och de insjuknade askarna riskerar att falla när de är döda. Bullernivån från trafiken på riksväg 23 är också hög i merparten av området, vilket förtar naturupplevelsen. För besökande finns det möjlighet att parkera vid naturreservatet på den östra sidan av den gamla landsvägen (se bilaga 1).

5.2 Utmärkning av naturreservatets gräns

Gränsutmärkning ska utföras enligt anvisningar från Naturvårdsverket.

5.3 Information

En informationsskylt ska sätts upp år 2014 vid den enklare parkeringen (X 425361, Y 6220737). Informationsskylten ska underhålls vid behov.

6 Konsekvenser av klimatförändringarna

Det varmare klimatet kommer att gynna ädellövs-kogen. Utebliven nederbörd på sommaren kan påverka hydrologin i området. Med ett varmare klimat medför också en större risk att invasiva arter kan komma att etablera sig i naturreservatet.

7 Jakt

Föreskrifterna gäller ej för innehavare av jakträtten inom naturreservatet vid jakt och fångst av vilt i enlighet med jaktlagsstiftningens bestämmelser.

Det finns ett flertal förfallna jakttorn i området som ska transporteras bort.

Förfallet jakttorn vid X 425642, Y 622062

Förfallet jakttorn vid X 425353, Y 6220528

8 Tillsyn

Länsstyrelsen är tillsynsmyndighet för området.

9 Dokumentation och uppföljning

9.1 Uppföljning av skötsel mål

Vart 10:e år:

Översyn av gränsmarkeringen.

Bortröjning av eventuella granar.

Tillse att det inte förekommer invasiva träd- och buskarter inom naturreservatet.

Vart 5:e år:

Uppföljning av lövsump- och ädellövs-kogens utveckling, inklusive uppföljning av områdets sällsynta och rödlistade arter, med särskilt fokus på askens fortlevnad.

En gång per år:

Tillse att skyltarna är hela och rena samt att informationen är aktuell.

Tillse att parkeringsplatsen är ren från skräp o dylikt.

9.2 Dokumentation av skötselåtgärder

Uppsättning och underhåll av gränsmarkering och skylt.

Dokumentation ska ske av skötselåtgärder inom respektive skötselområde.

9.3 Uppföljning av kostnader

Förvaltaren ansvarar för detta.

10 Revidering av skötselplanen

Skötselplanen gäller tills vidare vad gäller i planen angivna mål och skötselåtgärder. De skötselåtgärder som anges i skötselplanen ska ses över om uppföljningen av kvalitetsmålen visar att en översyn är nödvändig eller i övrigt när det är påkallat.

11 Kostnader och finansiering

11.1 Ekonomisk utredning

Förvaltaren gör en ekonomisk utredning avseende kostnader och intäkter för förvaltningen.

11.2 Finansiering av förvaltningen

Förvaltaren ansvarar för (ev. bekostar):

- upprättande och revidering av skötselplan,
- utmärkning och underhåll av naturreservatets gränsutmärkning,
- tillverkning och underhåll av informationsskylt, inkl skyltställ (1 styck),
- ”anläggande” och underhåll av parkeringsplats för en bil
- genomförande av skötselplanens mål,
- uppföljning av skötselåtgärder,
- Uppföljning av lövsump- och ädellövskogens utveckling, inklusive uppföljning av områdets sällsynta och rödlistade arter, med särskilt fokus på askens fortlevnad,
- tillsyn av naturreservatet,

Förvaltaren kan genom skötselavtal överföra ansvaret för vissa av ovanstående punkter.

12 Källor

12.1 Kartor

Delning av skog, 1743, Ignaberga socken Gulastorp nr1-8, Lantmäteristyrelsens arkiv, Lantmäteriet
Laga skifte, 1830, Ignaberga socken Gulastorp nr1-8, Lantmäteristyrelsens arkiv, Lantmäteriet
Häradsekonomiska kartan, 1926-34, Hässleholm J-112-3-50, Rikets allmänna
kartverksarkiv, Lantmäteriet
Flygfoto från år 1947, Lantmäteriet

Bilaga 1

Skötselområden och anläggningar

Skala 1:3000

Svart tjock linje = gräns för naturreservatet

Område med svarta prickar = Lövsumpskog med inslag av ädellövskog – restaurering

Omarkerad mark = Lövsumpskog med inslag av ädellövskog

P = parkering

i = information

Naturreseptatet Gulastorp i Hässleholms kommun har som syfte att skydda en kalkrik lövsumpskog med inslag av ädellövs­kog med dess rörliga och ytliga grundvatten bl.a. i form av kvillande bäckar.

En del i Länsstyrelsens verksamhet är att skydda värdefull natur genom att bilda naturreseptat och upprätta skötselplaner.

Skötselplanen innehåller syftet med reseptatet, en markhistorisk beskrivning samt planerad markanvändning, mål och skötselåtgärder för området. Den innehåller även information om hur en framtida uppföljning av området är tänkt att ske